

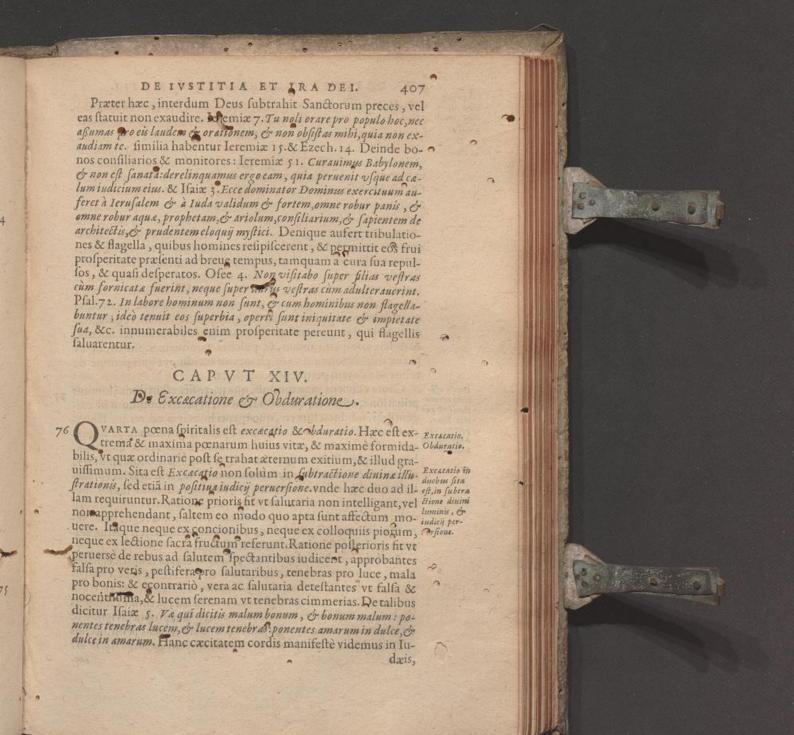
Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus Antverpiae, 1620

Cap. XIV. De Excæcatione & Obduratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-46817

BIBLIOTHEK PADERBORN

DEPERFECT. DIVINIS LIBER XIII.

In quibus elare appamentis.

dæis, & in nostris hæreticis. Cum enim tota Scriptura clarissimè vest cacitis oftendar Christum ea specie & forma qua Euangelistæ eum descripserunt, & eius regnum, vt modo floger, Iudzi tallien non agnoscunt, sed illum apprehendunt vr impostorem, eius miracula vt opera fatanæ, eius doctrinam vt blasphemiam, eius religionem vt superstitionem. Simili modo hæretiçi, etti certislimis notis vera Christi Ecclesia, tamquam civitas supra montem posita, omnibus considerare volentibus sit conspicua, ipsi tamen eam pro tali non agnoscunt, sed satanæ synagogam reputant; & Christi Vicarium concipiunt vt Antichristum, Sacrificium Missa & cultum Sanctorum svt execrabilem idololatriam, Sacramenta vt vacuas carimonias vel inuentiones humanas, purgatorium & indulgentias ve figmenta Sacerdotum ad quæstum comparata, vota monastica vt superstitiones, bonorum operum merita vt iustitiam Pharisaicam, & alia huiusmodi plena delirij & infanæ mentis. Sicut enim ob peruersam organorum aut medij dispositionem sit, vt quis amicum concipiat vt inimicum, & candidum vt rubrum vel fuscum, & dulcia tamquam amara, & pulchra tamquam diftorta; fic ex praua dispositione animi & phantasiæ accidit, vt quis pessime de rebus ad falutem pertinentibus iudicet.

Causa effe-

Causa efficiens excæcationis, qua parte sita est in divini luminis 77 eiens exceen- prinatione, est Deus, qui insto indicio, peccatis hominum id exigentibus, subducit lumen, quo menti humanæ ad rerum salutapartim dia rium cognitionem solet affulgere, parciùs ac rariùs illud imper-bolu. partim tiens, & radios suos, ne in illam animam incurrant, veluti cohibens, propter illius indignitatem. Qui enim ab illo fole assidue se auertunt, & in tenebras peccatorum abdunt, tenebras luci præferentes; indigni plane funt, in quos fol, ille rationalis radios fuos immittat; præsertim cum mens per peccasa siat terrena, tenebricofa, ac inepta ad illud purum lumen excipiendum. Qua parte vea rò fica est in iudicij peruersione causa excepcationis, est partim diabolus, partim ipse homo per suam malitiam.

Diabolus quedem, quia Deus propter peccata remittit ei habenas,& permittit vtanimos hominum de lidat & seducat. Colligimus id manifeste ex Scripturis 3. Regum 22. & 2. Baralip, 18. Cum puniendus esset Achab ob plurima scelera sua, permisit Dominus diabolo, qui est spiritus mendacij, ve deciperet prophetas ipsius, & prophetarent illi prospera, quibus ille sidem habens periit, occisus à Syris. Dedit (inquit Michæas) Dominus spiritum mendacij in ore

0111-

3.Reg._1.

omnium prophetarum tuorum: nimirū vtipsi decepti te decipiant,& inducant ad bellum in quo adas & succumbas. 2.ad Cor. 4. Quòd s etiam Gertum est Duangelium nostrum, in is qui percunt est opertum; in quibus deus huius saculi excacauit mentes infidelium, vt non fulgeat eis illuminatio Euangely gloria Christi, qui est imago Des. Infinuat causam cur doctrina Euangelij, quæ tam manifestis argumentis & signis probatur, quibusdam qui hæc omnia vident & audiunt, adhuc fit operta, fic vt cam tamquam fabulas reiiciant; nimirum quia diabolus, qui tamquam Deus toto pænè orbe colebatur, eorum mentes excacauit. 2.ad Thess. 2. Eo quod charitatem veritatis non receperunt ve salui sierent; ideo mittet illis Deus o, era-tionem erroris ve redant mendacio. Operationem erroris vocat operationem diabolicam tum internam tum externam, qua fit vt error illis pro veritate placeat: quam punico dem meruerunt, quia veritatem perspicue sibi propositam odio habuerunt & repudiarunt.

Sed quibus tandem modis diabolus indicia hominum peruer- Quomodo 78 tit, & quidnam in illis efficit? Sex fere modos reperio quibus id diablus in facit. Primus est, Interius concitando humores & spiritus, vnde diciar hafat vt imaginatio longè aliter res apprehendat quam reverà sint, ve sas. patet in phreneticis, & melancholiæ morbo affectis: maximè enim imaginatricis apprehensio ab humorum & spirituum qualitate & commotione pendet. Sic effecit vt cultum Eucharistix & Sanctorum firmiter apprehendant & iudicent esse abominandam idololatriam. Secundus est, Auertendo mentem à consideratione corum per qu'e possit instrui, & veritatem assequi. Sic diabolus semen verbi diuini in terram humani cordis seminatum aufert, iuxta parabolam Euangelicam Lucæ 8. mentem ad alia diuertendo. Si-mili modo facit vt libros Catholicorum non legant, vel si legant, non expendant. Tertius est, Excitando in homine varias passionesspræsertim cupiditatis & odi), quæ maximè rationis iudicium perturbant, vt experientia docet. Sic odio Christi, Scribæ & Pharilæi iphus doctrinam repudiarunt, nec innumeris miraculis, quæ & ante Christi mortem, & in morte, & post mortem viderunt, neque Scripturis euidentissimis conuerti potuerunt. His tribus modis vritur diabolus passim cum hareticis, & facit vt leuissima coniectura, & aperta sophismata, qua sunt contra doctrinam Catholicam, videantur illis clarissimæ demonstrationes: & econtrariò, perspicuæ demonstrationes, qua? Catholici contra eorum errores adferunt, appareant nullius momenti, & sophismata mera.

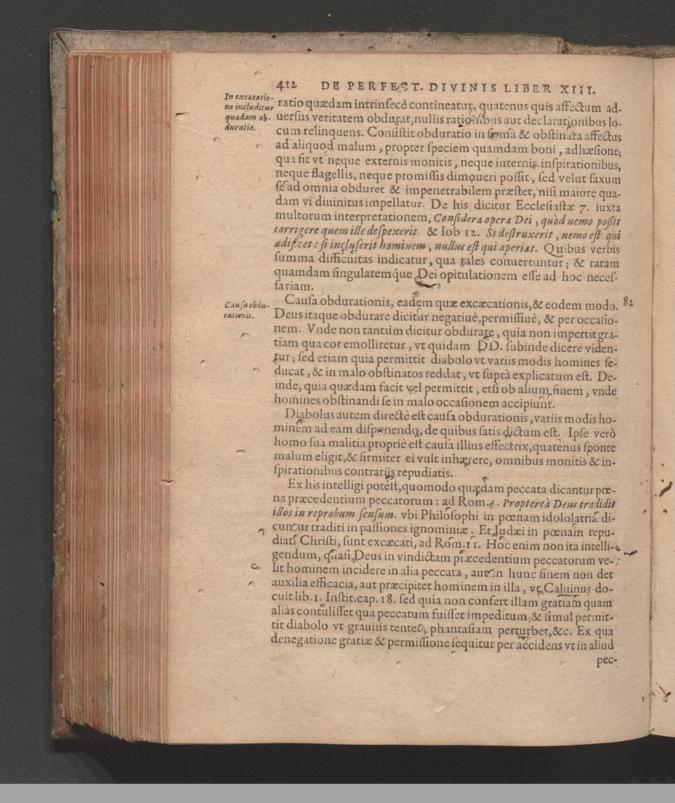
DE PERFECT. DIVINIS LIBER XIII. 410 Rursus vt sanctorum Patrum in sacram Scripturam interpretationes, reputent inuentiones humanas; fais verò imaginationes apertum Scripturæsensum, & ipsam veritatis medallam. Delique, tantain plerisque in Religionis negotio est iudici) perturbatio, vt dum aliquid ex fidei principiis aperte concluditur, vim & confecutionem formæ fyllogisticæ, quæ tamen lumine naturali est perspicua, non capiant, vt sæpe non sine admiratione & animi dolore aduerti. Quartus est, Per varia visa aut verba interius phantasiæ obieda, fiue in somnis, fiue in aliqua mentis à sensu alienatione, quæ videantur esfe reuelationes. Quintus est, Per exteriores apparitiones, vel figna sensibilia à dæmone ad aliquid homini persuadendum obiecta. His duobus modis non viigur passim cum omnibus, sed potissimum cum primariis quibusdam suis amicis, & electis organis, quales sunt hæresiarcha, & hæreseon ministri, pseudoprophetæ & pseudoapostoli noui Euangelij; Anabaptistæ quoque & Svvenckfeldiani huic decepcionis modo valde obnoxij. Sextus est, Per præstigias & falsa miracula, quibus homines potissimum extremis temporibus feducentur. Ex his facile est cognoscere, cur adeo difficulter hæretici con- 79 corum diff- uertantur. Nam-præterquam quòd interno lumine funt destituti, cilis conner diabolus detinet mentes corum per falsas imaginationes & prauas affectiones, vt non capiant ea quæ dicuntur, prout severà sunt, sed prougillis per prauas illas dispositiones apparent: vnde non possunt de illis rectè iudicaron nifi priùs impedimenta illa semota fuerint; hæc enim reddunt illos omnis boni iudicij in rebus fidei quodam modo incapaces. Itaque conandum primò ve pertinaciam & affectus deponat, anticiparas imaginationes ac opinationes aliquantilpersemouendo: deinde, vrauxilium djuinum ad ingestigandam veritatem sedulo implorent, & se paratos ad eam amplectendam offerant. quibus obtentis, tum demum cum bona spe fructuc ad conserendum de singulis articulis venietur. Altera causa excecationis ex parte peruersionis iudicij, est ipsa. malitia hominio qua feipfum voluntarie excæcat, non folum meritorie per peccata præuia (propter quæ pauatur illustratione diuina, & permittitur illusioni diabolicæ) sed effective & proxime. quod fit dupliciter. Primò, Quatenus consentit in noxías passiones odiorum & cupiditatum, quibus excacatur, cafque in se fouet. Secundò, Quatenus ob leuem aliquam ratiunculam vult pertinaciter inhærere anticipatæ apprehensioni; & ea quæ illi aduersantur, recu-

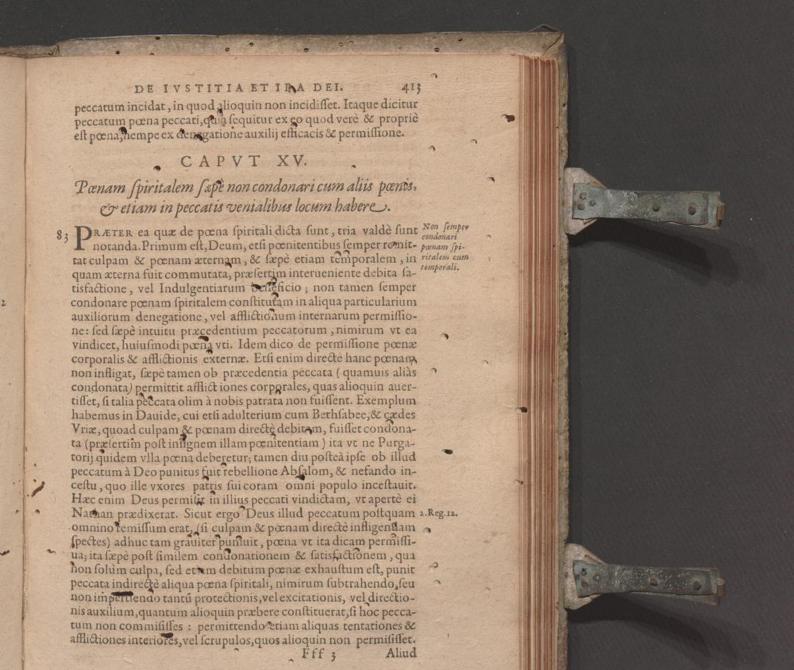
recufat confiderare & excutere: nimirum fic fe sponte auertens 2 luce veritatis, & eligens tellebras. Eth enim diabolus magnam in phantaliam corum quaexcacantur, potestatem habeat; non tamen eam ita perturbat (Deo id minime permittente) vt vius rationis penitus impediatur, fiue vt non possint aduertere se parum solide procedere: alioquin nec in ipsa excacatione, neque in ijs quæ per mentis cæcitatem faciunt, peccarent, quod Scripturis manifelte repugnat: fed eatenus dumtaxat, vt non fine magna difficultate recte & prudenter in conegotio, in quo excacati dicuntur, rationis lumine vti possint. Itaque consensus in errorem & pertinax adhæsio est adhuc libera : similiter auersio animi a consideratione & examine veritatis omnino libera permanet.

Ex his perspicuum est, aliter Deum, aliter diabolum, aliter ipsum Discrimen hominem excacationis dici causain. Deus enim solum est causa inter causainegatiue, permissiue, & per occasionem. Negatiue, quatenus propter excacationis. Deus excacat peccata subtrahit, seu non impertit interna vel externa auxilia, qui-negatiue, permissiper. bus homo illuminaretur, vt supra explicatum est. Permissine, qua-miss piat, eorumque mentes peruertat. Per occasionem, quatenus positiuà vel permissine est causa aliquarum rerum, ex quibus homines occasionem accipiunt errandi, vel in concepto errore se firmandi. Sic aliqui excacantur prosperitate; vt hæretici, cum ex successu suarum machinationum putant Deum fibi fauere, & redduntur pertinaciores. Item Scripturis, dum ex quibuscam sententiis in spe-

ciem ipsorum errori fauentibus, putant à se stare verbum Dei. Diabolus est causa directa & positiua, nimirum directe inten- Diabolus dens & operans per fe & Gia organa ad hominum excacationem. quomodo fit Non tamen efficaciter potest eam efficere absque hominis consen-cationie. fu, sed solum ad eam disponit: ipse verò homo suo consensu persi- Homo suo cit, dum veritatis dilectione & consideratione reiecta, eligit erro- confinsu per rem suis passionibus, prauis affectibus, & imaginationibus congruentem.

Excacationem sequitur obduratio: quod enim exaxcatio est in in- Obduratio. 81 tellectu & indicio, hoc obduratio est in voluntate & affectu. Nam quemadmodom ex illuminatione diuina fequitur in voluntate promptitudo quædam ad obsequendum Deo, & amplectendum quod ille inspirauerit: ita ex mentis cacitate sequitur durities quadam & obstinatio in malo, per quam salutaribus monitis & divinis inspirationibus resistitur. quamuis & in ipsa excacatione obdu-Fff 2

BIBLIOTHEK PADERBORN